

Luomumerkinät ja luomuviestintä

VIESTI LUOMUSTA OIKEIN -HANKE

Luomumerkinnot

- Luomutuotteissa pitää olla pakolliset luomumerkinnot, joissa näkyy mikä viranomainen valvoo luomutoimintaa. Niistä kuluttaja voi varmentua luomutuotteen aitoudesta.

EU:n lehtimerkki

- EU:n lehtimerkki on pakollinen luomutunnus pakatuissa luomuelintarvikkeissa, jotka on valmistettu EU:n alueella. Merkinnät tulee olla myös suurtaalouspakkauksissa ja täytyy löytyä myös pakkaamattomien tuotteiden yhteydestä.
- Eurolehden yhteydessä täytyy olla valvontaviranomaisen tunnus sekä tieto missä tuotteen maatalousperäiset raaka-aineet on tuotettu.

Valvontaviranomaisen tunnus

Maatalousperäisten raaka-
aineiden
tuotantopaikka

Eurolehtimerkki

Muita vapaaehtoisia luomumerkkejä

Luomu - valvottua tuotantoa -merkki, aurinkomerkki

- Suomen oma kansallinen luomumerkki
- Tuotteen on täytettävä EU:n luomuasetuksen ehdot

Leppäkerttumerkki

- Luomuliiton myöntämä ja valvoma luomumerkki suomalaisille luomutuotteille
- Tuotteen on täytettävä EU:n luomuasetuksen ehdot

Muita luomumerkkejä

Krav-merkki

- Ruotsalaisen luomujärjestön valvontamerkki
- Tuotteet täyttävät EU:n luomuehdot ja Kravin (sertifiointilaitos) omat, hiukan lainsäädäntöä tiukemmat tuotantoehdot

Demeter-merkki

- Demeter ei ole luomumerkki, vaikka sen tuotantoehdot täyttävät luomulainsäädännön velvoitteet.
- Merkkiä saa käyttää tuotteessa, jonka ainesosista vähintään 90 % on Biodynaamisen yhdistyksen tuotantoehto mukaisesti tuotettuja.
- Tuotteen on täytettävä EU:n luomuasetuksen ehdot.

Luomutuotteet vähittäiskaupassa

- Pakatuissa luomutuotteissa tulee olla pakolliset luomumerkinnät sekä muut elintarvikkeissa yleisestikin tarvittavat pakkausmerkinnät.
- Irtotuotteissa tulee olla tieto luomusta eli luomumerkintä tulee olla tuotteen yhteydessä.
- Myytäessä luomutuotteita irtomyynnissä, tulee huolehtia siitä, että ne eivät pääse sekoittumaan tavanomaisiin elintarvikkeisiin
 - Varastoista ei tarvita erillisiä tiloja luomutuotteille, kunhan niille on selkeät omat paikat, jotka jokainen työntekijät tietää

Luomutuotteet kaupan hyllyssä

- Luomutuotteille ei tarvitse olla erillistä myyntipistettä vaan ne voivat olla myös tavanomaisten tuotteiden kanssa esim. samalla hyllyrivillä. Luomut pitää merkitä selkeästi.
- Luomutuotteet tulee laittaa esille niin, etteivät asiakkaat sekoita niitä tavanomaisiin.
- Luomutuotteille tarkoitettuihin erillisiin omiin myyntipisteisiin ei saa laittaa tavanomaisesti tuotettuja elintarvikkeita.

LUOMU RUOKALISTALLA

*Porkkana-
mandariiniraastetta

Kinkku-pastasalaattia
sis. gluteenia

*Juustoista
porkkanakeittoa
sis. maitotuotteita

Unimakkaraa
*Paahdettuja perunoita

*Marjapippuria
sis. kananmuna, gluteenia

*luomuporkkana,
luomuperuna,
luomukananmuna

M G

L

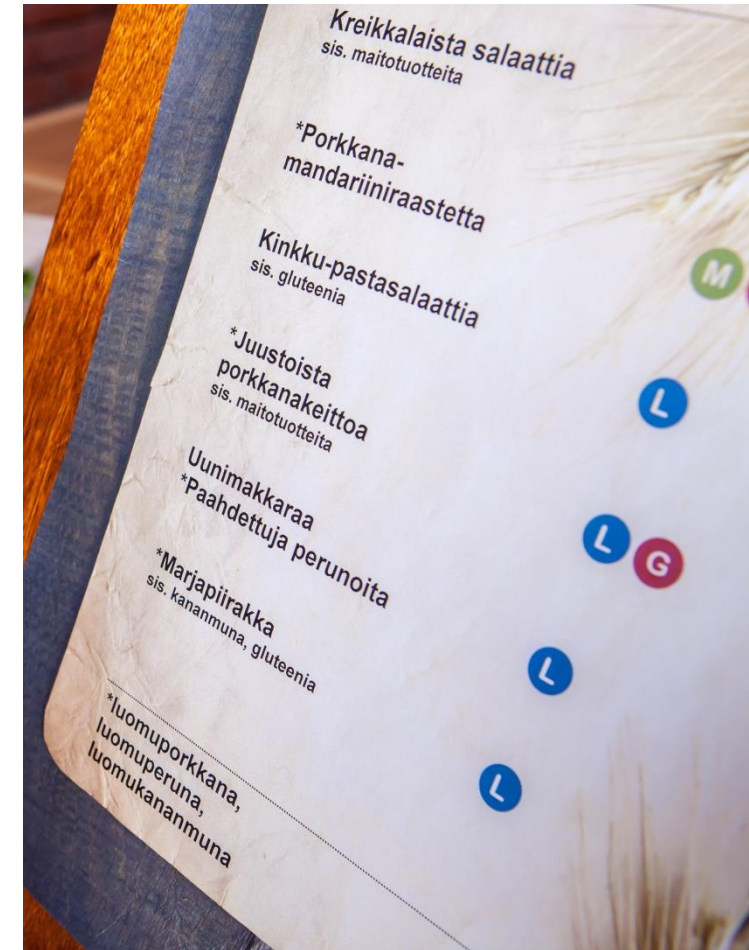
L G

L

L

Luomu ruokalistalla

- Miten luomuruoasta voi kertoa ravintolassa?
- [Luomuruoka ravintolassa](#) -video havainnollistaa, miten luomuruoka voidaan merkitä ruokalistalla ja mitä luomuruoan valmistus tarkoittaa käytännön työskentelyssä keittiössä.
- Katso video: [Luomuruoka ravintolassa](#) (jos linkki ei toimi, niin voit katsoa videon YouTube -> Luomuruoka ravintolassa)

Luomu ruokalistalla

- Luomua ruokalistoilta -kalvosarjaan on koottu käytännönläheistä tietoa, kuinka luomuraaka-aineiden käytöstä voi kertoa.
- Kalvosarjan sivulla www.xamk.fi/luomuviestinta

Luomu tarjoilulinjastossa

- Luomuviestinnän tulee olla selkeää. Tärkeintä on, että asiakasta ei johdeta harhaan.
- Jos aterian kaikki osat (ruoka, juoma/muu kuin vesi, leipä ja salaatti) ovat luomua, voi sanoa esim. luomulounas.
- Jos ruokalajin kaikki raaka-aineet vettä ja suolaa lukuun ottamatta ovat luomua/luonnonmukaisesti tuotettua, voi ruoan nimen alkuun laittaa luomusanan, esimerkiksi luomuporkkanasosekeitto.
- Jos ruoan raaka-aineista osa on luomua, voi ne ilmaista ainesosaluettelossa tai ruokalistalla tai vastaavassa esimerkiksi kuten keittiö ilmoittaa elintarviketietoasetuksen velvoitteet (allergeenit yms.)
- Luomusta voi kertoa myös erillisillä yleisesitteillä "keittiö käyttää vain luomukananmunia"

Testaa tietosi LUOMUSTA

<http://paja.campusit.fi/Tietovisa/etusivu.html>

Luomumerkinnät ja luomuviestintä

- Tämä diasarja on tuotettu Viesti luomusta oikein -hankkeessa.
- Hanketta toteutti Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu 1.1.2015-30.6.2017.
- Viesti luomusta oikein -hankkeen rahoitti maa- ja metsätalousministeriö.
- Lisää materiaalia luomuviestintään www.xamk.fi/luomuviestinta

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

ruokaa ja luonnonvaroja